

ሬድዮ መልእክት

ክልልና ሽቶታት ሞት አዴታትን ሀፃናትን አብ ምቕናስ ዘወቅቶም ምሽጥፍ ተወዲብና ትኹረት ሂብና ብምስራሕና እዩ፤ ይኹን እምበር ሞት ሓናጡ ትሕቲ ሓደ ወርሒ ዘይተዓወተን ሓዘውን ቡዙሓት ሓናጡ ይሞቱ ኣለዉ። እዙይ ፀገም ዓለም ለኸዊ ብምኃን ውድብ ጥዕና ዓለም ምስ ኢትዮጵያን ህንድን ሃገራት ሰፊሕ ትግበራ መፅናዒቲ ክንክን ሕቀፈ ጉለ ወይ ጓጓ ሕንጦ ብዕውት ከይዲ ይካየድ ኣሎ።

ክንክን ሕቀፈ ንኹሎም ሀፃናት ዝረብሕ እኪ እንተኸነ ብፍለይ ክብደቶም ትሕት 2000ግራም ማለት ኣብ መኹባዕቲ ኢድና ወዲ ሰብ ክታሓዙ ዝኸእሉ ኣዘዮም ደቐቕቲ ሓደሽቲ ውልዶ እዮም። ኣብ ዓይደር ረፈራል ሆስፒታል 640ግራም ጥራሕ ክብደቱ ዝተወለደ ጥቡቕ ክትትል ብምግባር ክዓቢ ኣኸእሎም እዮም። እዙይ ትግበራ መፅናዒቲ ክንክን ሕቀፈ ጉለ ወይ ጓጓ ሕንጦ ኣብ መፅናዒቲ ቦታ ካብ ዝጅመር ትሕቲ 2000ግራም ከይኖም ዝተወለዱ ክንክን ሕቀፈ ጉለ ሕንጦ ካብ ዝጅመሩ 344 ካብ ሞት ዝዳጉኑ 338 (ብሚኢታዊ 98.36%) እዮም።

ትሑት ክብደት ዘጋጥሞም ሓናጡ፤

- ✓ ካብ ትሻዓተ ኣዋርሕ ንታሕቲ ማለት ኣብ ዘይዕድሚኦም ዝተወለዱ፤
- ✓ ኣዴታት ብሰንኪ ዝተፈለለዩ ፀገም ጥዕናን ዘይምዑሩይ ኣመጋግባን ካልኣትን እዮም።

ምክልኻሉ

- ✓ ኣዴታት ምጥናሰን ካብ ዝተጠራጠራሉ እዋን ጀሚረን ክትትል ጥንሲ ምጅማር፤
- ✓ ብሰብ ሞያ ጥዕናን ኣብ ትካል ጥዕናን ምውላድ
- ✓ ብጥንቃቄን ሽኽል ተኸትልካ ኩሎም ሓደሽቲ ውልዶ ሓናጡ ምምዛንን ምምሕደርን ቀንዲ እዮም።

ትሕቲ 2000ግራም ከይኑ ዝተወለደ እሞ ካሊእ ጥዕና ኩነታቱ ኣዕጋቢ እንተኸይኑ ማለት ንቡር እስትንፋስ፣ ንቡር ሙቕት፣ ፀባ ጡብ ኣደ ዝጠቡው፣ ምልክት ምንፍርፋር ዘይብሉ፣ ንቡር ምውስዋስ ዝገብር፤

- ✓ ንወለድን ስድራን ሓዲሽ ውልዶ ሕንጦ ካብ ንቡር ክኸኖ ዝግብኦ ክብደቱ ንታሕቲ ምኃኑ ኣካል ሕማም ምኃኑ ምኸሪ ብምሃብ ፍቓደኛ ክኾኑ ምስተገበረ
- ✓ ናብ ክንክን ሓናጡ ክፍሊ ክድቅስ ምግባር።

ሕክምና ወይ ክንክን

መጀመርያ ትሕቲ ሰለስተ መዓልቲታት ኣደን ካሊእ ሰብን ንቶም ክንክናት የትግብርዎም እዮም ተባሂሉ ምስ ተኣመነሎምን ጥዕና ሕንጦ ብሓኪም ምስ ተረጋገፀን ኣብ ገዛ ብሓገዝ ጥሙር ጥዕና ክቕፅል ይግባር።

ፍሉይ ዝገብሮ ኣብ ወለዲትን ካሊእ ኣካል ሰብን ዝርከብን ምንም ዋጋ ዘይሓትትን ክንክን ሕክምና እዩ።

- ✓ ንሓዲሽ ውልዶ ሕንጦ እናተባረዩ ኣደ ወይ ካሊእ ሰብ ኣብ ቍርባቶም ክሓቁፎ ን24 ሰዓታት ምግባር
- ✓ ፃባ ጡብ ኣደ ኣብ ሓንቲ ጡብ ኣብ ሓደ እዋን ን20 ደቃይቕ እናፀነሐት ካብ'ቲ ሓደ ጡብ ናብ'ቲ ካሊእ ጡብ ብምቅይደር ንልዕሊ 24 ግዛታት ምጥባብ እዩ።

እዙይ ብሙሉእ ንኸዕወት ሓገዝ ስድራ ቤት ኣገዩ ወሳኒ እዩ።

**ቢሮ ሓለዎ ጥዕና ክልል ትግራይን ሙቐለ ዩኒቨርስቲ ኮሎጅ ጥዕና ሳይነስን ብምትሕብባር ምስ ውድብ
ጥዕና ዓለም**

ጉንቦት 2010ዓ.ም